

13:28:42, Berlin, di 15.1.1992 de

Wasili Nékítin

Kurd û Kurdistan, 1915 - 1918) der Urmiyê

Werger Mihemed Qazî, Tefran 1366 ïrani (bi Zimaé Farisi)

Fehrest

Pêsgitina Werger	13
Deramedekiriné	17
Pêsgotina Daner	19
Deryê Yekem : Kurd - Kok û Derketina wan Belgeyên girêdayê Bi nasina Ziman Mirovaniya wan	31
1. Bicikkirina bi rêk û pékbûnan	31
2. Kardoxên Geznefon	34
3. Ditina Minoriskî derbarê bingehê Mad bûna Kurdan	45
4. Vedanîna Zanîsvanê Mekteba Yafti derbarê Kok û Bingehbûna Kurdan de	54
5. Bir û Baweriya Kurdan derbarê Kok û bingehê xwe	62
6. Delîlên bingehî ji bona Naskirina Miletan	66
Deryê Duwem : Kurdistan, Navnisanâ cihê wan, Cihê wanî rastî	75
1. Navê Kurdistan der Mêjûwa Rojhilat	75
2. Ciyoğrafiya Serûstiyî Kurdistan	78
3. Nisanen Welatê Erinistan	84
4. Zagros, Kurdistanâ ïranê	90
5. Cihê Rastiyî Rûnistîna Kurd	102
Deryê Sêym Sêweyê Zindeki - Karkirin, Rewstî û Neqs	113
1. Gelegranan û Gelegranayên Kurd	114
2. Ayîn û Zindekiya Sivani	117
3. Neqse Damdarî	122
4. Kisaverzi, Hilanîna Çandinyê û Sikar	135
5. Çêkirin û Bazirganî	139
6. Bernamén Çakkirinê Aburi	147
7. Dîtinén derbarê Aburiya Kurd ayinda xwesîya wan	149
Deryê Çarem : Mirov Kurd, Xweyi û Sinciya wi	159
1. Dijwariya nigarikirina wêneya Sinciya Miletexî	159
2. Nimûnyen Rewanê Kurd li ser ditina Kiristov a) Xelkên Konan der Hêla Herema Toros de	162
b) Xelkên Konan der Hêla Erministanê de	162
c) Eşirên Rûnistî û Nîgerok	171
d) Beşen Sehrendi	175
3. Gotinén Bînvanén Bêgane derbarê Wêje û Kesitiya Kurd	179
4. Kurd bi xwe li ser xwe ci dibêje	188

Deryê Pêncem : Xanewadîyi Kurd : Mal, Posak, Xorak, Neqsê Jin û Rabûn û Rûniştina Xanewadî.	203
1. Xene, Dê, Kon	203
2. Posak	209
1. Bergên Mêran	209
2. Bergên Jinan	214
3. Sîniya Bendî ji dîtina Posak de	217
3. Xorak	220
4. Meqamê Jîn	223
5. Sêweyê reftarkirinê ligel Jinan de	232
6. Malxoyê Malê	237
7. Rabûn û Rûniştina Malê	240
a) Zayîna Zarok	240
b) Jinanîn	245
c) Sêweyên Sîn û gîrî, sûstîn û vesartina Las	258
Deryê Sesem : Esîra Kurd	267
1. Wênekirina Esîrê	267
2. Siwarkirina Esîrê û Çîniyênen wê	273
3. Nîsan û Erkêne Serokê Elê	282
4. Çend çîrok derbarê pêwendiyêni navbera Serokêne Esîran de	290
5. Karina Dadwerîkirina Serokê Elê	294
6. Kêfxwesbûnê Civakî : Awaz û Govend	301
7. Sîmayê Abûriya Esîretê	308
a) Bac ji bona Serok yanjî Axa	309
b) Bacen Mîrî der Dewrana Fiudali de	315
c) Sustêma Malîyatî(diravî)	319
d) Sazimanê Oba	324
Deryê Heftem : Esîr der Zeman û Cih	233
1. Dewrana nexistini Mîjûwa Ssîran	233
2. Gustereskirdin der Cihbûnê	241
a) Esîrêne Kurdistana Navîni (Turki)	244
1. Hekari û Bedlisi	244
2. Esîrêne Kurdestan Erministanê	248
b) Esîrêne Kurdistanê Jêri (îraq)	252
1. Baban	352
2. Hemewend	353
c) Esîrêne Kurdistana Iranê	355
1. Mukrî	355
2. Beni Erdelan	360
3. Caf	367
4. Kulher	373

Deryê Hestem : Kurd û Dewlet, Miletî Kurd ?	379
1. Cudakirina di navbear Dewlet û Milet de	379
2. Dewlet û Milet der Islamê de	380
3. Kurd der veguhertina Siyasiyî Islamê de	381
4. Siyarbûna Milîyi Kurd	383
5. Pêla Yekemî Mêjûwa Kurd: ji Sedsalé Heftem tanî Sedsalé Panzdehem de	384
Deryê Nehem : Kurd û Dewlet (Dubare)	395
6. Pêla Duwemî Mêjûwa Kurd: ji destpêka Sedsalê Şazdehem tanî Nîvî Sedsalê Nozdehemîn de, Rêxistina Mîrnesîyan der Turkiyê û Iranê de	395
7. Pêla Sêyemî Mêjûwa Kurd: ji Nîvê Sedsalê Nozdehem de tanî Cenga Gewre. Hilanîna Rêxistian Mîrnesîniyan der Turki û Iranê de	399
Deryê Dehem : Vejandina Miliyi Kurd	407
1. Kara ku der pirsa vê Pirsê de heye	407
2. Sé Qonaxên vejandina Mili	408
a) Şûres û Serhiladên ku bi tevayê ve bê neqsdanîn hatin kirin:	408
1. Şûresa Ebdul-Rehman Pasa (1806)	408
2. Şûresa Belbasan	409
3. Serhiladn der Zemanê Cenga Rus Osmanî (1828/29)	410
4. Serhilad û Şûres der Cenga Misri (1832 - 1839)	411
5. Şûresa Bedirxan Beg (1843 - 1846)	411
6. Şûresa Yezdan Sêr (1852 - 1855)	413
7. Şûresa Şêx Übeydula Nehri (1880)	413
b) Xebatkirina vegirêdayî bi Sazmendiyêñ Vejeandina Mili ve	414
1. Rêxistina Sazmendiyêñ Kurd der Istebolê (1908) de	414
2. Karkirin der Zemanê Cenga 1914- 1918 de	415
c) Piştgirtina Navnetewî ji bona Daxwazêñ Kurdan	418
1. Biryarêñ Sêver der Mêjûwa 10 Tebaxê 1920 de û Lozan der Mêjûwa 24 Hêzérane 1923 de	418
2. Pirsiyariya Musilê	419
3. Pêkhatina Xweyîbûn û Şûresen Nuh	420
4. Rewsa Kurdan Der Iranê de	423
5. rewsa Kurdan Der Iraqê de	423
6. Rewsa Kurdan der Suryê de	426
7. Rewsa Kurdan der Şûrevî de	427
d) Pirsiyariya Kurd der Rûdanêñ Cenga Cîhaniyî Duwem de (1940 - 1945) de û tanî niha de	428

Deryê Yazeemin: Zindekiyi Rewaniyi Kurdan - Rêg	439
1. Bingehê Rêga Kurdan	439
2. Dîtina Kurdan derbarê Islamê de	441
a) Biyazîdeganê pi Zana der Islamê de	442
b) Tesemmi Kurdi	445
c) Tezewifi Kurdi - Desthilatiya Mesayixan	448
d) Cihad	461
3. Dîtina Kurdan derbarê Cuhan	469
4. Dîtina Kurdan derbarê Yezidiyan	473
5. Ayîna Yezidiyê	475
6. Ayîna yezidi ji bal dîtina Pirofêstor Mar ve	480
a) Wajeyê Çelebi	480
b) Bawermendiyên Kevnar der Asya Bastan de	482
c) Nemîrmayê Putperestiyî Kurdi der Erministanê de	488
d) Kurdên ne Hindi û Ewropayı	493
e) Yaftenhûna Kurdan	497
w) (?) Wajehê "Çelebi" û "Yezidi" mîna hevin	500
7. Ehle Heq	505
8. Evsanên gelempêriyên Kurd	510
9. Mar di bawermendîya Kurdan de	518
Deryê Duwazdehem: Zindekîyê Rewayê Kurdan (Dubac) Wêje	531
1. Mîjûwa "Rastê" û Mêjûwa "Hîsi"yê Mileteki	531
2. Folklora Kurdi, Derbarê Bêsewadiyê	532
a) Lawj, yanji malikên sitiranê	538
b) Giringbûna vî rengê Siir	555
c) Beramberkirina Lawajên Kurdi bi Qesidîn Kûbelî ve	559
d) Nivîsandina neqandinêni Sitiranê Kurdi	563
h) Koma Folklorê Kurdi	566
W9 (?) Mebestêr Folkloriyê kurdi beramber bi yê Miletén din ve	569
3. Wêjeya Nivîsandîyi Kurd	580
a) Pîstazan	580
b) Nemayendênuhî Siirê Kurdi	583
c) Pirsa Zimanê Wêjeyiyî Kurdi	584
d) Vejandina Ferhenga Kurd li Suryê de	586
h) Vejandina Ferhenga Kurd li İraqê de	590
W9 (?) Pisveketina Zimannasîne di raybera Kurdên Şûrevî de	592
z) (?) Kongirê 1934 der Iranê de	594
4. Neqsa Rusyê der Kurdsinasî de	602

Berlin, di 14:13:48, 15.1.1992 de

N. A. Xalifîn

Xebat li Rêya Kurdistanê de

Werger Celal Teqî, Sulêmaniyê 1971

Navrok

Rûpel

Seretay Noser	5
Xotê Kotanî Ingilis bo Kurdistan	36
Rusya û Kurd liseretayê Sedeyê Nozdehem da	54
Raperînî Rewanduz (1835 - 1837)	64
Nîşane kirdini Sinori Turkiya û İran (le Nawerastî Sedeyi Nozdehemda	74
Kurdistan li Şerê (Qir) da	99
Li Nîwani Du Şerda (1860 - 1870)	119
Şerê Turkeya û Rusya (1877 - 1878)	141
Berzbonewey Bizotnewey Rizgari û Raperînekey Sêx Ubeydula	157
Kurdistan li salanê Hestayê Sedey Nozdehemda	194
Kotayî	222

Li ser Fêrbûnê li Kurdistanâ Iraqê de (bi Zimanê Erebî)

E. P (Bavê Pirşeng - Felek)

Çapa Xebat Sala 1986

F E H R E S T

Pêşgotin	E
Li serfêrbûnê li Kurdistanâ Iraqê	1
Kurtîyek	2
Biryara Girêdana Netewan	3
Peymanên Dewleta Iraqê di sala 1932	4
Nayînkirina Peymanên xwe	5
Serlikarxistin beramberî Zimanê Kurdi	10
Yekemîn Dibustana Navîni di Sulêmanyê de	13
Fêrbûna Taybetî	14
Li Pas Sûresa 14. Gelawêja Welatî de	17
Fêrbûn di bin siya Cengê de	19
11. Avdara Sala 1970	22
Hin Amarê din li ser di serhevgirtinê de di Fêrbûnê de	26
Fêrbûn di Beranameyên Welatîyî Demokratî de	32
Per û Kanî	
Pêvekirina Jimare (1) (Fêrbûn di bin siya Dewleta Şêx Mehmudî Hefid de) (1922/23)	43
Pêvekirina Jimare (2)(Deh Sal 1951: Andazê Nexwendawarîyê 96 %	46
Pêvekirina Jomare(3)di pêla Ebdul SELAM Arif de ji 18. 11. 1963 - 31. 3. 1965 de	48
Pêvekirina Jimare (4) Hilanîna Xwendinê Bi Kurdi ji sala (1977- 1978) de	51
Pêvekirina Jimare (5) (Rastiyênuh) Pêvekirina Jimare (6) (Du Belge bi navê Gundêñ wêrankî û Dibustanê girtî	52
	56

Berlin, den 17.1.1992 , 13:21:25

Sarbast Tawiq, J. D.

The Kurdish Question and International Relation:

Prospect and Perspectives

Table of Contents	Page
Rorward	1
Chapter 1 : Formation of the Kurdish Nation	3
Chapter 2 : Origin of the Kurdish Question	10
Chapter 3 : The Qurstion and the Twenteith (Supplement) Century	16
Chapter 4 : The Kurdish Question in International Relations and Treaties	23
Chapter 5 : The Kurdish Question and Prospects	40
Chapter 6 : What Does the Right to Self - Determination. Mean for the Kurd	69
Chapter 7 : The Right to Self - Detemination of the Kurds and Opportunities for its Realization	80
Chapter 8 : Forms of Realization and Imtemention of teh Right to Self - Determiniation	99
Chapter 9 : Conlutsion	125

Sifia, September 1989

Berlin, den 17.1.1992 , 13:47:52

Die kurdischen Yezidi

Ein Volk auf dem Weg in den Untergang

Pogrom Taschenbücher 1011 , 1984

Inhalt

Vorwort

Ernst Tugendhat

Die Bundesrepublik ist ein fremdfeindliches Land geworden.

Rede in Bergen-Belsen

9

Robin Schneider

Yezidi flüchten nach Deutschland - ein Ort der Verfolgung? 13

Analysen

Werner Deckmann

Gibt es noch ein Recht auf Asyl in der Bundesrepublik?

Yezidische Flüchtlinge aus Türkisch-Kurdistan

21

Gernot Wießer

"...in das tötende Licht einer fremden Welt gewandert."

Geschichte und Religion der Yezidi

31

Zeugnisse

Shemu Tekhal

"Nur noch die alten leben in meinem Dorf"

47

Soliman Hissou

"Es gibt ein Volk, das jeden Tag stirbt"

49

Soliman Hassou und Dschingiskhan F.

Wird der yezidische Glaube vernichtet werde?

51

Berichte

Gert Monheim

Asyl. Bewährungsprobe für Grundrecht

65

Günter Seufer

Yezidi in der Türkisch- Kurdistan.

Eine Reise im September 1983

77

Kurt Ullusch

Ein Besuch bei den Yezidi (Mai 1984)

Der Geheimdienst war immer dabei

87

Renate Mieslinger

"Vieleicht kehren wir nicht zurück"

93

Sybille Jacobs

Wenn man sein Innerstes nach außen kehren muß

95

Berlin, de 21.1.1992 , 7:32:58

Untersuchungen zum Westkurdischen:

Botî und Ezêdî (60 S.)

Von

Karl Hadank

1938

Berlin NW 7, Universitätstrß. 7

Inhaltverzeichnis

Derplatz der kurdischen Sprachen innerhalb der iranischen Sprachengruppe. Kurdische Mundarten und Schriftsprachen;	
Einführung der Lateinschrift	5
Einteilung der kurdischen Sprachen	7
Sprachgrenze zwischen West - und Ostkurdisch	7
Gebrauch des Sprachnamens Kurmancî(Kirmancî)	9
Die hauptsächlichen Abweichungen zwischen West und Ostkurdisch (Gegenüberstellung des Botî und des Mukrî)	10
Botan und das Botî	15
Der Sprecher Prinz von Botan Dr. Kemuran	16
Erläuterung zur Umschrift	18
Die Westkurdische Lateinschrift des Prinzen Dscheladet	19
Vergleichende Übersicht abweichender Umschriftzeichen	20
Die Laute des Botî	20
Der dynamische Akzent	25
Zur Frage der Einheitlichkeit der wetskurdischen Lautgebung	25
Die Sprache als Ausdruck kurdischer Wesens	27
Zum Inhalt der Texte auf der ersten Doppelschallplatte	
L. A. 1474/1475	27
Botî Texte in Umschrift und in Westkurdischer Lateinschrift	29
Übersetzung dazu	36
Zur Kenntnis der Ezidî-Kurden	39
Veröffentlichung von vier Ezidî-Gebeten (Ausgabe Damaskus 1933)	40
Beziehungen der Prinzen Dschelalet und Dr. Kemuran zu den Ezidî	41
Frühere Aufzeichnungen von Ezidî-Gebeten	42
Die Sprache der Ezidî: Westkurdisch	43
Zur Echtheit der sogen. Heiligen Bücher	44
Kenzeichnung der Ezidî-Gebetsprache	44
Zur Frage der dichterischen Gestaltung der Gebet	45
Texte der vier Ezidî-Gebeten der zweiten Doppelschallplatte L. A. 1478/1479 in Umschrift und in Westkurdischer Lateinschrift	46
Übersetzung	
a) der Vorrede des Prinzen Deschelalet zur Ausgabe von 1933	53
b) der vier Gebete	54
Anhang: Zwei Fassungen der Ezidî Bestattungsformel aus dem Nachlasse Oskar Manns	59

Berli, di 21.1.1992 de , 9:53:24

The Road of Kurdish Liberation Movment

(know the Kurds, Series No. 5

(published by the International Relation Commtee of the Kurdistan Demokratic Party

November 1977

Contents Page

Section One: An Evaluation of the Semtember Revolution

I. The Circumstances Leading to the Eruotion of the Revolution 7
II. Factors Influencing the March of Revolution

1. Internals Factor	11
i. The Kurdish Nation and its Geographical Position; Conditions of the kurdish People in rural areas and urban centres; the class structure of Society in Kurdistan	
ii. The Kurdistan demokratic Party	24
iii. The Berzani Institution	28
2. Iraqi Factors.	
i. The Comonist Party and Demokratic Forces	33
ii. Successive Iraqi Geverments and Nationalist Trends	39
3. Leadership in September Revolution from a class Viewpoint	44
4. External Factors	
i. The Soviet Union. Socialist Forces, and the National Liberation Movments	46
ii. Iran and USA Imperialism	53
III. The post 11 March 1970 phase	62

Section Two: The New Programme of the Kurdistan Demokratic Party

I. Foundations of the New Political Line	71
II. The Nature of the Regime in Iraq and How it Deals with the Country's Problems, and the Tasks of the National Movment	73
III. Our Policy on the Level of Kurdistan-Iraq	79
IV. Our Policy on the Level of the Kurdish Nation	88
V. Our Policy on the Level of the Middle East	91
VI. Our Policy on the Internationa Level	95
VII. The Resumption on the Struggle	98
VIII. Political Resolution of the Conferece	100